

Ο δημόσιο χώρος σε κίνδυνο

Το Πολυτεχνείο Κρήτης σε ρόλο επιχειρηματία

Αν και η απόρριψη του αιτήματος της Gucci για χρήση της Ακρόπολης αντιμετωπίστηκε με εθνική υπερηφάνια, φαίνεται πως η στάση του Υπουργείου Πολιτισμού για τα υπόλοιπα μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους διαφέρει, καθώς δεν αποκλείει την εμπορευματοποίηση της πολιτισμικής μας κληρονομιάς -πλην της Ακροπόλεως...

Στην σκανδαλώδη εκμετάλλευση των δημόσιων χώρων-μνημείων που αποτελεί την κυρίαρχη τάση της εποχής μπαίνει πλέον ως διεκδικητής μέρους της πίτας και το Πολυτεχνείο Κρήτης. Με πρόσφατη απόφασή του «ενοικιάζει» για 25 χρόνια τα κτήρια της Παλιάς Μεραρχίας Κρητών και Πρώην Φυλακών-Στρατώνων στα Χανιά. Σε μία παλιά πόλη που έχει μετατραπεί σε εμποροπανήγυρη με την ανοχή, αλλά και τη συνηγορία του Δήμου και των λοιπών αρμόδιων φορέων.

Στο κλίμα της ανεξέλεγκτης εκμετάλλευσης που έχει επικρατήσει στην πόλη των Χανίων, που την πληρώνουν οι εργαζόμενοι στον τουρισμό, με τους πενιχρούς μισθούς, οι πολίτες που αντιμετωπίζουν πλέον σοβαρό θέμα στέγασης, αλλά και οι μικροί επιχειρηματίες, οι οποίοι έχουν μάθει να «πληρώνουνε την νύφη» έναντι των μεγάλων, μπαίνει και το Πολυτεχνείο, πατώντας σε έναν πολύχρονο ανταγωνισμό με την κατάληψη Rosa Nera, η οποία δημιούργησε μία εστία αλληλεγγύης και πολιτικοινωνικών ζυμώσεων στο εγκαταλειμμένο -τότε- κτήριο της Μεραρχίας, περιουσιακού στοιχείου του Πολυτεχνείου Κρήτης. Με έναν πολύ φθηνό πολιτικό ελιγμό γίνεται πρωταρχικό το ζήτημα της απομάκρυνσης της κατάληψης από ένα ιστορικό κτήριο, ενώ αυτό που αφορά σύσσωμο τον πληθυσμό της πόλης είναι η «ενοικίαση» δημόσιων κτηρίων σε ιδιωτικές εταιρείες για ξενοδοχειακή χρήση σε έναν τόπο που μαστίζεται από την υπερεκμετάλλευση και που ο δήμος Χανίων έχει αφήσει στην μοίρα του. Μία παλιά πόλη με τεράστια επισκεψιμότητα, όπου δεν έχουν οριστεί ζώνες κατοίκησης και εκμετάλλευσης, όπου δεν υπάρχει κανένας περιορισμός στο είδος της «αξιοποίησης», μια παλιά πόλη που οι κάτοικοι της έχουν εξοριστεί προς όφελος της εκμετάλλευσης.

Με το επιχείρημα της χρεοκοπίας το Πολυτεχνείο φτάνει στο σημείο να εκχωρεί δημόσια αγαθά, επιδιώκοντας το κέρδος, μέσω δραστηριοτήτων οι οποίες ουδεμία σχέση έχουν με την λειτουργία του Ιδρύματος, με τα ερευνητικά του προγράμματα ή με κάποιον κοινωφελή σκοπό.

Είναι γνωστή η νομιμότητα που προσέδωσαν στην ενοικίαση αυτή όλες οι υπηρεσίες του Πολυτεχνείου και του αρμόδιου Υπουργείου. Ωστόσο απέναντι σε αυτού του είδους τη «νομιμότητα» τίθεται μία σειρά από ερωτήματα.

Πρώτα απ' όλα στο βωμό ποιας ηθικής νομιμοποιείται το Πολυτεχνείο Κρήτης να λειτουργεί σαν μεγαλοϊδιοκτήτης ακινήτων μέσα σε ένα χαρακτηρισμένο

από το 1965 «Ιστορικό, διατηρητέο μνημείο» και να αποφασίζει την εκμετάλλευση τους από μεγάλες εταιρείες; Δεν θα έπρεπε η όποια εκμετάλλευση να γίνεται υπό το πρίσμα μίας κοινής ωφέλειας;

Ποια είναι η πολιτιστική παρουσία ενός πανεπιστημιακού ιδρύματος σε μία βαριά τουριστικοποιημένη πόλη, η οποία μαστίζεται χρόνια τώρα από τον ελλιπή έως απόντα γενικό σχεδιασμό σε σχέση με τα μνημεία ιστορικής κληρονομιάς;

Ποιο λόγο έχουν οι λειτουργοί του και ο πρύτανης που φαίνεται να αρέσκεται σε ρόλο δόγη, και να επιδιώκουν μια τέτοια εκμετάλλευση και μάλιστα για πολύ καιρό εν κρυπτώ;

Σε ποιον δημόσιο διάλογο τέθηκε το θέμα εάν εμείς θέλουμε τα μνημεία μας να γίνονται ξενοδοχεία και μάλιστα ο «σπιτονοικοκύρης» να είναι τα εκπαιδευτικά ιδρύματα της χώρας;

Ποιος είναι αυτός που εν τέλει νομιμοποιείται να αποφασίζει για την ιδιωτικοποίηση ενός κτηρίου που έπαιξε επί χρόνια καθοριστικό ρόλο για την πόλη των Χανίων;

Επιπλέον ποια είναι η θέση του Δήμου Χανίων σε σχέση με τα κτήρια που κουβαλάνε όλη την σύγχρονη ιστορία των προκατόχων τους, δημόσιων λειτουργών της πολύπαθης αυτής πόλης;

Ποια είναι η θέση της ΕΦΑ Χανίων σε σχέση με την εξέλιξη αυτή; Πόσα ξενοδοχεία μπορούν να στεγάσουν πλέον οι προμαχώνες των Χανίων; Πόσοι ναοί της πόλης μπορούν να γίνουνε αυλές boutique hotel που με την ομορφιά τους θα ξεκλέβουνε το πολυπόθητο δολάριο;

Καταγγέλλουμε την στάση του Πολυτεχνείου Κρήτης, για επαίσχυντη εκμετάλλευση του δημόσιου χώρου και των ιστορικών μνημείων της πόλης των Χανίων προς όφελος του ιδιωτικού κεφαλαίου. Ο πολιτισμός αποτελεί δημόσιο αγαθό και δεν πρέπει να νομιμοποιείται να τον καπηλεύεται ο καθένας.

Καταγγέλλουμε επίσης την στάση του Δήμου Χανίων για την σιωπηλή συναίνεση σε τέτοιου είδους πρακτικές αλλά και για την ανεξέλεγκτη τουριστικοποίηση ενός μνημείου που θα έπρεπε και είναι γνωστό ότι θα μπορούσε να βρίσκεται υπό την αιγίδα της Unesco.

Τέλος καταγγέλλουμε την ΕΦΑ Χανίων για την απουσία της στις εξελίξεις και για την υπόθαλψη της χείριστης εκμετάλλευσης του χανιώτικου λιμανιού σε βάρος των πολιτιστικών και στην ουσία κοινωνικών αγαθών.

Σύλλογος Εκτάκτων Αρχαιολόγων